

Karácsony ünnepére

K.K.T. Négy heti várakozás után megszólaltak a betlehemi harangok, zúgásukat elvitte a téli szél a világ minden tájára. És ennek a betlehemi harangzúgásnak a hangját átvették a földkerekség templomainak harangjai, kis kápolnák csengői örvendezve csilingelik, hatalmas templomok harangóriásai méltóságteljesen búgják az emberek fülébe: Megtört az advent sötétsége, eljött a földre az emberek várakozása. És minden esztendőben, amikor megszólalnak karácsony éjjel a harangok, örömet hirdetnek minden jó szándékú embernek, kicsinek és nagynak egyaránt. A tegnap este, amikor a feldíszített karácsonyfán kigyulladtak a gyertyák, felragyogott a kisgyermek szeme, és kis szívével megérezte, hogy ez a nap többet jelent, mint a sok száz más az esztendőben. De örömtől sugárzott a felnőttek arca is, az elmúlt gyermekévek boldog, gondtalan karácsonyának emléke suhant át bennünk. A karácsonyfa szemlélése öröm nemcsak a gyermekeknek, öröm nekünk is felnőtteknek. Mert a karácsonyfának nem csak varázsa van, mely megkapja és egy boldog világba ragadja a gyermeki lelket, a karácsonyfának komoly jelentése, mondanivalója van nekünk, felnőtteknek is.

Az angyal hirdette meg az első karácsonyi örömhírt a természet egyszerű fiainak, a betlehemi puszta pásztorainak: „Nagy örömet hirdetek nektek, mert ma született a Messiás, ki az Úr Krisztus”. Óh, de jó lenne karácsonykor elmenni a betlehemi pusztába, és ott hallani az ég üzenetét. Mi már nem tehetjük meg, hiszen sok ezer kilométer és 1965 esztendő választ el bennünket az első karácsony éjszakájának helyétől és idejétől. De egyet megtehetünk és meg is teszünk minden esztendőben. Ezen a szent napon a boldog gyermekesreaggal együtt mi is körül vesszük a családi otthon feldíszített karácsonyfáját és hallgatjuk tanítását az első karácsonyról.

A karácsonyfa legszembetűnőbb díszje azok az apró gyertyák, melyeknek fénye titokzatos világossággal töltik meg a szobát. És ez a szelíd fény, ez a titokzatos világosság szól hozzánk felnőttekhez is. Nem hanggal, nem beszéddel, hanem olyan igékkel, melyek az érző emberi lelkekben lelnek visszhangra.

És azt mondja minden meggyújtott gyertya: Ember, ott a betlehemi barlang homályos szögletében csillant fel a világ világossága, az emberi életnek értelmet adó tündöklő csillaga. Ember, tudd meg, hogy mielőtt a betlehemi csillag fénye kigyulladt, nagy sötétségben bukdácsol az emberiség. Még a legnagyobb tudósok is, akik Krisztus előtt éltek, a pogány világ nagy gondolkodói és kétségbeesve keresték, kutatták az

emberiséget legjobban érdeklő kérdéseket: honnan van az emberi élet, mi az emberi élet célja, és hová vezet az emberi élet. Kutatták, de nem találták. Megéreztek, hogy ezekre a kérdésekre az ember önmagától nem tud megfelelni. Ezért mondták: Várjunk talán, mert onnan felülről kell jönnie valakinek aki bevilágít az emberi értelem sötétjébe. Ez a valaki, akit a pogány bölcsek értelmé óhajtván megsejtett, a mi üdvözítő Istenünk jött el az első karácsony éjszakáján, hogy ott a betlehemi istállóban kigyújtsa a hit világitó fényét, és gondoskodjon később arról is, hogy ez a fény elterjedjen az egész világon és soha ki ne aludjon, amíg csak ember fog élni a földön. Az Istenben és önmagunk életének értelmében vetett hit fényéről beszél minden karácsonyi meggyújtott gyertya.

Erről beszélt a múlt század egyik legkiválóbb alakjának, az orosz irodalom nagy emberének Dosztojevszkijnek is. A karácsonyfa világánál talált rá Istenre és önmagára. Mily megrendítő és ugyanakkor milyen felemelő sorai, amelyekkel leírja életének nagy fordulópontjait. Nagyon mélyre lezüllött ifjúságában a börtön lakója lett éveken keresztül. Éppen karácsony estéje volt, amikor elbocsátották a börtönből. Az emberek szentestére készültek. Az esti sötétség lassan ráborult a városkára. Mindenki sietett haza, hogy az otthon melegében örüljön a Szeretet érkezésének. Csak ő csavargott, mint kivert kutya, céltalanul a hideg estében, és nézte a kivilágított ablakokat. És utálta önmagát nagyon, hogy ennyire lezüllött. Hogy ő már ott tart, hogy semminek sem tud örülni, és senkinek sem tud örömet szerezni csak bánatot és keserűséget. S ahogy ilyen gondolatok súlya alatt őgyeleg a városka utcáin, egy helyen fenyőgallyakkal, gyertyákkal díszített szentképhez érkezett, mely Betlehemet ábrázolt. Dosztojevszkij megállott a kép előtt és nézte. Közben gyermekkorának karácsonyi emlékei megrohanták szívét, és elkezdett csak úgy magában dúdolni. Azokat az énekeket, melyeket a szülői házban énekeltek ilyenkor. Egyszer csak azon kapta magát. Hogy potyognak könnyei. A könnyek fátyolán át is csak nézte, egyre nézte a gyertyafényes betlehemi képet. Aztán egy merész elhatározással a zsebébe nyúlt. Kivette onnan a most is ott lapuló pálinkásüveget, mely őt a züllés útján a börtönbe vitte. A benne lévő pálinkát a betlehemi kép előtt a hóra locsolta, az üveget pedig a kőhöz vágva ízzé-porrá zúzta. És Dosztojevszkij ettől a perctől fogva új életet kezdett. Nemcsak az orosz, de a világirodalomnak is egyik legnagyobb írója lett. Íme a karácsonyi gyertya fényének üzenete, mely bevilágított egy ember életébe, és fényénél megtalálta hitét önmagában és Istenben.

Ezt üzeni számunkra is minden évben karácsonykor a kigyulladó gyertyák fénye: Ember, a te hited világossága ott gyulladt ki a betlehemi istállóban, jöjj közelebb a gyertyafényhez és világánál lásd meg: a te életednek is van értelme, célja, nem kell

üldözöttként céltalanul bolyongnod. Higgyél önmagadban, hidd el magadról, hogy képes vagy te a szépre, a jóra is, nemcsak a bűnre, a züllésre. Tudsz te örülni az életnek és tudsz másoknak is örömet szerezni, nemcsak szomorúságot, keserűséget. Csak akarnod kell. Csak erős akarattal hajolj magad felé, és nézzél szembe önmagaddal a karácsonyi gyertya fényénél, s ha megláttad, hogy mi az benned, ami kerékkötője a te igazi örömeidnek, legyen erőd és bátorságod egy elszánt mozdulattal kivetni azt magadból, és leszel te olyan boldog, mint voltál gyermekéveid karácsonyán a szülői házban, hol a karácsonyfa körül tágra nyílt szemekkel, fölemelt szívvel és tiszta homlokkal énekeltél boldogan.

És ha most felnőtt fejjel karácsony szent estéjén kibuggyan a könny a szemedből, a boldog visszaemlékezés könnyei, hagyd hadd follyanak, mert bár barázdát írnak is arcodra, de tisztítják szíved-lelked.

De a karácsonyfának van egy másik üzenete is felénk. Ága zöldek, üdék, elevenek. Körülötted a természet téli álmát alussza. A fák megkopaszodott ágaikkal, az üres gólyafészek, az útszélre sodort sárga falevelek az elmúlást, a halált juttatják eszedbe. És milyen jóleső a szemnek, milyen megnyugtató, reménykeltő a léleknek, amikor télen a kopárságban, a halotti csendben és pusztaságban feltűnik örökzöld leveleivel a fenyőfa. Hirdeti, hogy a halál felett diadalmaskodik az élet. Hirdeti, hogy a tél hideg, fagyos lehelete nem pusztít el mindent, túléli a fenyő a telet, és hirdeti, hogy lesz még tavasz, amikor visszatér a gólya fészkére, és benépesedik a fák kopár ága. Ember! A fenyőfa zöldje az örök élet reményét súgja feléd. Emlékeztetni akar arra, hogy ott a betlehemi istálló körül is tél volt akkor, hideg kopár tél, amikor megjelent a világ reménye, hogy a zöldelő fenyőfa képében meghirdesse az örök életet, majd a keresztte ácsolt fa alakjában bebizonyítsa, hogy a halál, az elmúlás nem olyan nagy úr, amelyet a betlehemi kiseddel alakjában rejtőző Isten ne tudna legyőzni. Íme, Testvérek, a karácsonyfa zöldelő ágai ezeket a vigasztaló gondolatokat mondják nekünk a szent estén. Ember, remélj, a te lelked zöldelő ág, mely örökké virítani fog és díszelni Isten országában.

A karácsonyfának van egy másik üzenete is felénk. Zöld ágakon égő gyertya, zöld ágakon szemet gyönyörködtető, szívet melengető ajándék, hogyne volna kedves a karácsonyfa kicsinynek és nagynak egyaránt?

És ki aggatta rájuk az ajándékokat? A szeretett. A szeretet, mely a betlehemi jászolból indult ki és azóta bejárta az egész világot. Az a Szeretet, mely az első karácsonyi éjszakán a legnagyobbat adta, amikor önmaga költözött le közénk, hogy szívünk átvehesse az ő szívének dobbanását, hogy szívünk az ő szívetől tanuljon szeretetet. Mert az igazi szeretet ott született meg a föld számára a betlehemi istállóban. Mert nézzétek az,

akinek piciny tagjai a hidegtől remegnek, pár év múlva azt fogja mondani: Tüzet jöttem bocsátani a földre, a szeretet tüzét és mi más akarok, hogy lángra gyújtsa az emberi szíveket. Szeretetet hozott a földre, mert néhány év múlva a szeretetnek parancsa hagyja el a még most piciny, néma ajkakat: Új parancsot adok nektek, hogy úgy szeressétek egymást, amint én titeket. Ez a tőle tanult szeretet aggatja minden évben teli a karácsonyfa zöld ágait ajándékaival.

K.K.T. Karácsony ünnepe van. Megértük ismét ezt a szép ünnepet. A tegnap este gyönyörködtünk a gyermeki lélek örömeiben, gyönyörködtünk a karácsonyfában. De nekünk nemcsak testi szemeink vannak. A lélek szemével nézzünk a karácsonyfára, és akkor meg fogjuk érezni minden esztendőben a karácsonyfa üzenetét. Mert üzen az nekünk felnőtteknek is. Ember! Higgy a gondviselő Istenben, higgy önmagadban, remélj az örök tavaszban, és szeress azzal a szeretettel, melyet a betlehemi jászolban fekvő Kisdedtől tanultál.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok az egyházközség vezetőtanácsának és minden kedves hívének kegyelmekben gazdag, boldog karácsonyi ünnepet. A betlehemi Jézus jászolából kiáradó hit, remény és szeretet töltse el mindnyájunk szívét-lelkét, és békessége aranyozzon be minden családi otthont, hogy legyen most és mindig minél több boldog család. Ámen.

Kőröstarján, 1965. december 25.

Tóttelék, 1977. december 25.